



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۱۸/۱۰/۰۲

علی سمیع
نامزد دوکترا در رشته اقتصاد جهانی
پوهنتون کورونیوس بوداپست

کمپلکس جنگی سمرقند در ستراتیژی امنیتی-دفاعی روسیه

کشمکشهای چالشزایا میان امریکا و روسیه یکی از مباحث مهم و ارزشمند در زمینه پیشرفت علم روابط بین الملل می باشد. اگرچه کشمکشهای چالشزایا سیاسی و بین المللی در ذات خود هیچگاه ارزش علمی و اکادمی نمی باشند، اما از آنجای که دریچه های رشد و پیشرفت تئوری ها، مُدل ها و روشهای اکادمیک و تخنیک های امنیتی، نظامی، تسلاحاتی، ترانسپورتی، فضایی و پدیدار شدن سیستم های جدید سیاسی و اقتصادی و ... می شود، زنجیره ارزشی را در مراکز عملی، اکادمیک و اتاق های فکر و اندیشه تشکیل می دهند. خلاصه روی همین اصل، تقابل روسیه و امریکا از آغاز قرن بیست تا امروز همواره باعث شده تا در پهلوی تمام زمینه های دیگر، طرف ها از برای دفاع مشروع، حفظ و بقای موقف منحصر به فرد، و رشد توانایی های امنیتی و نظامی خویش به تولید تخنیک، تکنالوژی و ابزارهای وسیلوی و انکشافات جدید دست یاب گردند. یکی از پیشرفت های روسیه در زمینه سیستم و تکنالوژی جنگی امنیتی-دفاعی عبارت از سیستم یا کمپلکس جنگی الکترونیک «سمرقند» می باشد که در نوشته ی فعلی خویش آنرا به معرفی گرفته موقف آنرا در ستراتیژی جدید روابط بین المللی روسیه مورد بحث قرار می دهیم.

اگر قبل از همه به ارزش جیوستراتژیکی این کمپلکس جنگی الکترونیک سمرقند روسیه نظر اندازی نماییم، پس نمایان می گردد که این کمپلکس به هدف رویارویی با سیستم کنترول هوایی نیروی هوایی ناتو در منطقه، دیزاین و طرح ریزی شده است. به گفته ی مسؤول موزیم قوای دفاع هوایی روسیه «کمپلکس الکترونیک سمرقند سیستم کنترول ناتو را بطور کلی خنثی می سازد».

سیستم یا کمپلکس جنگی الکترونیک سمرقند توانایی ارزیابی اوضاع الکترومقناطیسی، کشف، تشخیص، تجزیه و تحلیل امواج و انتشاراتی رادیویی را دارا می باشد همچنان گزارشات می رسانند که سیستم یا کمپلکس الکترونیک سمرقند با وجودی که یکی از پیشرفته ترین و جدیدترین تکنالوژی های جنگی و امنیتی-دفاعی جهان بشمار می رود، با هزینه ی «حد اقلی و نازل» قابل استفاده و تطبیق می باشد.

اخیراً وزارت دفاع روسیه با نشر گزارش مستند تصویری در وبسایت تدارکات دولتی از انتقال، جابجایی و عملیاتی سازی 16 دستگاه کمپلکس جنگی الکترونیک سمرقند در 13 پایگاه نظامی شمال غربی و شرق دور روسیه از قبیل کالینینگراد، مورمانسک، ارخانگیلسک، مسکو، نیژنی نووگورود، پرایمورسکی، منطقه کراسنادر و منطقه خودمختار یهودی ها خبر داده است. گزارشات همچنان نشان میدهند که قوای بحری شمالی روسیه قبلاً در سال 2017 این کمپلکس ها را دریافت و در عملیات ها و تطبیقات از آنها استفاده نموده است. بر علاوه پایگاه های نظامی داخلی روسیه، پایگاه های نظامی روسیه در روسیه سفید نیز شاهد انتقال، جابجایی و عملیاتی سازی کمپلکس جنگی الکترونیک سمرقند می باشند. پایگاه های نظامی فوق الذکر، سیستم های ذیل از کمپلکس الکترونیک سمرقند را دریافت نموده اند:

1. Samarkand-U
2. Samarkand SU-PRD-K2
3. and Samarkand PU-PRD-D

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ



دانشمندان امور سیاست امنیتی و دفاعی و روابط بین المللی روسیه از اوایل سال های 2000 الی امروز باورمند اند که امریکا در حالت آمادگی و آماده سازی نیرو و توان نظامی، سیاسی و جیوپولیتیکی اش برای جنگ واقعی با روسیه می باشد. یوری اکتوتوف یکی از تاریخ دانان رشته نظامی به تطبیقات و تمرینات نظامی امریکا در چوکات ناتو در اروپا اشاره نموده می گوید «مسئله جنگ با روسیه در گذشته در حد تیوری وجود داشت، اما دیده می شود که آن تیوری ها در حال عملی شدن اند». در زمینه آمادگی های امریکا برای جنگ با روسیه، کارشناسان روسی بیشتر ادعا می نمایند که تجهیزات، ماشینآلات و تسلحات را که امریکا برای تمرینات و تطبیقات نظامی به اروپا انتقال می دهد، نیم آنرا در پایگاه های ناتو در اروپا جابجا می نمایند و نیم دیگر آنرا دوباره به امریکا بر می گردانند تا در هنگام جنگ داغ با روسیه از آنها استفاده نمایند.

در عین حال رسانه ها و فضای سیاسی غرب و مخصوصا امریکا، ساختار امنیتی-نظامی و تمرینان و تطبیقات نظامی بزرگ روسیه را نقد نموده خاطر نشان می سازند که روسیه رفتار تجاوزگرایانه و جنگ-طلب را بخود اختیار نموده و خود را برای جنگ تمام عیار آماده می سازد. اما حکومت و حکومت مداران روسیه ادعای امریکا و غربی ها را همواره رد نموده اظهار داشته اند که روسیه به هدف دفاع از تمامیت ارضی دولت و ملت خود تطبیقات و تمرینات نظامی و پیشرفت های تکنولوژیکی و تسلحاتی را براه انداخته است. معاون ریاست کنترول تسلحات و منع گسترش تسلحات هسته پی وزارت خارجه روسیه در ملاقات اخیر اش در سازمان ملل متحد در نیویارک، در جواب به ادعا های امریکا اظهار داشت:

«ایالات متحده خبر داده است که روسیه خود را برای جنگ تمام عیار آماده می سازد، بلی، من این ادعا را تأیید می نمایم. روسیه خود را برای جنگ آماده می سازد، برای جنگ که امریکا در حال آغاز آن است».

اگر سیر نزولی روابط سیاسی و دیپلماتیک، همکاری های امنیتی و نظامی و مآثر های نظامی روسیه و همپیمانان اش و امریکا و همپیمانان اش را در یکونیم دهه اخیر مورد مطالعه مقایسوی قرار دهیم، در می یابیم که رفتار و برخورد روسیه و امریکا در برابر همدیگر هنوز هم در گرو تیوری های تقابلگرایانه و فرهنگ سیاسی و امنیتی دوران جنگ سرد باقی مانده است. همواره به همدیگر بی باور اند و اندک ترین سوی تفاهم به تشنج، بحث و گفتمان بزرگ جهانی تبدیل شده مدت ها طول می کشد تا حل شود.

علت این بی باوری ها و برخوردهای چالشزا، فاصله تکنیکی، فرهنگی و فلسفی نظام سیاسی، اقتصادی، امنیتی و دفاعی این دو کشور می باشد که با هم همنوایی و آمیزش ساختاری و سازمانی ندارند. روسیه یکی از نادر قدرت های نظامی و سیاسی جهان است که متفاوت بودن خود را نسبت به نظم سیاسی-اقتصادی غربی امریکا-محور حفظ نموده است. این در حالیست که نظام لبرال و خاصیت لبرالیزم پرور امریکا پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و کمونیزم، رو به سیر دگماتیکی و جزم گرایانه آورده است. باید بدانیم که امروز فلسفه لبرالیزم امریکایی در قبال

برخورد با جهان، بر مبنای اندیشه پلورالیزم سیاسی و اندویدوالیزم فردی الی دولتی استوار نمی باشد. نظم سیاسی و اقتصادی جهان پسا کمونیستی بر اصل اتلانسیسم و جهانی شدن امریکایی استوار گردیده است. در نظم سیاسی-اقتصادی امریکایی-غربی ملت ها و دولت ها از سه گزینه یکی را باید انتخاب نمایند:

- بستر سیاسی، اقتصادی، حکومتی و دولتی خویش را مطابق به معیار های غرب آماده سازند
- تابع و همکار امریکا در بازی های بزرگ سیاسی، اقتصادی و نظامی منطوقی و جهانی باشند
- در صورت خلاف با دو گزینه فوق پس به رویاروی تحریم های اقتصادی از سوی امریکا و همپیمان اش آماده شوند

شاخصه های فوق باعث شده اند تا این دو کشور قدرتمند، یکی برای بقاء، حفظ و امنیت ارزش های متفاوت غیر امریکایی و غربی و دیگری برای گسترش و از میان برداری تفاوت ها، به پیشرفته سازی سیستم و تکنالوژی امنیتی، نظامی و دفاعی، روش های سیاسی و ستراتژیک بر علیه یکی دیگر رو آورند.

ستراتژی حفظ و بقای «تفاوت ها و متفاوت بودن» در پالیسی روابط و سیاست امنیتی، دفاعی، سیاسی و اقتصادی روسیه به وضاحت مشاهده می شود. روسیه ستراتژی حفظ و بقای تفاوت ها و متفاوت بودن را همچو یگانه وسیله برای باورمند سازی و همگام سازی دولت ها و ملت های جهان و مخصوصاً اروپا و اوراسیا وارد اصول روابط خارجی خود نموده است.

اصول ستراتژی نوین روابط بین المللی و سیاست امنیتی و دفاعی روسیه در تالار وزارت خارجه این کشور به سفراء، نماینده ها، دپلماتان و سطح رهبری وزارت خارجه روسیه توسط رییس جمهور پوتین در سال 2014 به معرفی گرفته می شود که به نکات و مفاهیم مهم آن ذیلا می پردازیم:

کلیدی ترین نکته که ولادیمیر پوتین به آن اشاره می نماید عبارت است از « هر دولت حق دارد تا متفاوت باشد». پوتین در ادامه بیانیه خود می گوید «قدرت های غربی باید دست از سرنوشت ملت ها و دولت ها در سراسر جهان بردارند و بگذارند تا آنها مطابق اختیار خویش زندگی کنند نه اینکه تحت حکم و فرمان دیگران». او در این سخن رانی خویش همچنان از قدرت های غربی مخصوصاً امریکا تقاضا می نماید تا به اصول «مداخله نکردن در مسایل سیاسی و داخلی دولت ها» احترام نماید، دست از گروگانگیری و مجبورسازی دولت ها در روابط بین المللی بردارد و کوشش نمایند تا جهان را به محل سربازگیری و سربازخانه به نفع خویش تبدیل نمایند.

خلاصه متفاوت بودن در نظم سیاسی و اقتصادی و پیروی نکردن از نظم جهان یک قطبی امریکا-محور، یکی از اصول اساسی دولت سازی در اوایل دهه 90 در روسیه بوده است. روسیه هیچگاه نخواست است که به دولت مدرن اروپایی تبدیل شود. روسیه قدرت بزرگ اوراسیایی بوده و امروز نیز می خواهد با هویت سیاسی اوراسیایی، به قدرت بزرگ منحصر به فرد اوراسیا در جهان تبدیل شود. از اینرو، به هدف بیشتر امن سازی موقف متفاوت خویش از یکسو رو به رشد و انکشاف سیستم امنیتی-دفاعی و نظامی آورده است و از سوی دیگر با نمایش های توانایی های خود در پی همپیمانان منطقه یی، بین المللی و جهانی برآمده و در عرصه های امنیتی، نظامی، سیاسی و جیوپولیتیکی همچو بدیل غرب و امریکا، با ملت ها نزدیکی و همکاری های ستراتژیک می نماید.